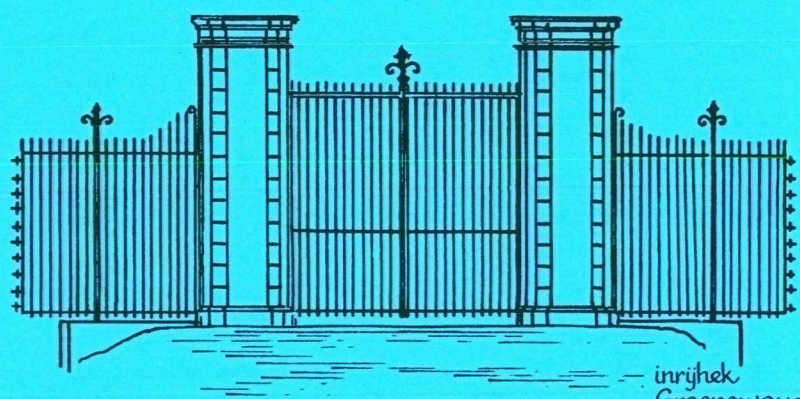

Mededelingenblad

inrijhek
Groenwoude

Stichting Oud Woudenberg

Redactie: G.D. Marringa (coördinator)
W. Berentsen
G. Gerritsen
P.R. Haring
A.F.M. Reichgelt
H. Schouten
Th. van Straalen

Redactie-adres:
Tromplaan 15, 3931 AG Woudenberg, tel. (033) - 2862328.

De Stichting Oud Woudenberg, opgericht 15 december 1955,
stelt zich ten doel:

1. Het verzamelen en tentoonstellen van voorwerpen van
oudheidkundige aard betrekking hebbende op of gevonden
in de gemeente Woudenberg en omgeving.
  2. Het verhogen van de kennis van de geschiedenis van de
gemeente Woudenberg.
  3. Het naspeuren van de zeden en gewoonten in de gemeente
Woudenberg in het verleden en heden.
-

Secretariaat: P.D. de Kruif, Pr. Hendrikstraat 16,
3931 BA Woudenberg.
tel.: (033) - 2862675.

Donatie minimaal f 15,00 per jaar.

Aanmelding als donateur graag bij de secretaris van de
stichting.

Postgironummer 2057783.

Rekeningnummer Rabobank Woudenberg 3724.34.401.

De Oudheidkamer aan de Schans nr. 20 is geopend op iedere
tweede vrijdag van de maand van 19.00 tot 20.30 uur.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de
uitgeefster.

ISSN: 0927 - 9792

 INHOUD

Jaarlijks uitstapje donateurs	pag. 845
Jaarverslag 1997	pag. 849
Regionale Utrechtse Biografieën - deel Het Eemland	pag. 852
De Klapperman	pag. 853
Lesbrieven voor de schooljeugd	pag. 855
Mutaties donateursbestand	pag. 856

 JAARLIJKS UITSTAPJE DONATEURS

Wij hebben het genoegen u zoals gebruikelijk ook dit jaar weer uit te nodigen voor ons jaarlijkse uitstapje met onze donateurs en eventuele andere belangstellenden en wel op **WOENSDAG 9 SEPTEMBER a.s.**

Onze excursiecommissie heeft dit jaar een reisje uitgezet dat ons over de grote rivieren naar zuidelijk gelegen delen van ons land en wel naar het vestingstadje **HEUSDEN** aan de Maas en vervolgens de stad **BREDA** voert.

Het is de bedoeling dat de bussen van de Fa. Van Vlastuin om 8.00 uur vertrekken vanaf de brandweergarage aan de Schans in de richting van Utrecht - Den Bosch. Na de mooie nieuwe brug over de Waal bij Zaltbommel te hebben gepasseerd, verlaten wij de snelweg om de Bommelerwaard in te duiken en vervolgens via Gameren, Andel en Wijk en Aalburg in het bezienswaardige vestingstadje HEUSDEN aan te komen.

Heusden wordt omzoomd door de rivier de Maas aan de noordzijde en het Oude Maasje aan de zuidzijde en ligt daardoor als het ware al eeuwenlang in een grachtengordel. De eerste vestingwerken van Heusden werden aangelegd in 1581 en zijn jarenlang van groot strategisch belang geweest in dit deel van Nederland. In later jaren zijn de vestingwerken in verval geraakt, maar zijn nadien weer in oude glorie hersteld. Het beeld van dit stadje wordt naast de vestingwerken ook bepaald door de drie Standaardmolens, waardoor men reeds vanuit de verte dit stadje ziet liggen.

Om 9.30 uur hopen wij als het verkeer meezit in Heusden aan te komen en zal de koffie/thee met gebak klaarstaan in Bertels Patisserie en Koffieschenkerij aan de Botermarkt 3 (tel. 0416 - 661237).

Na de koffie te hebben genuttigd is er gelegenheid om het kleine stadje - alles is op loopafstand - te bezichtigen en ondermeer een bezoek aan de mooi gerestaureerde Hervormde kerk en de haven met de omliggende oude herenhuisen, alsmede een overzicht over de vestingwerken is beslist de moeite waard.

Om 11.15 uur vertrekken wij dan in de richting van Breda en zullen in deze stad eerst aan de Grote Markt tegenover de zeer onlangs door Koningin Beatrix opnieuw in gebruik genomen prachtig gerestaureerde Grote Kerk een Brabantse Koffietafel nuttigen in Restaurant Beecker & Wetselaar (tel. 076 - 5221100).

Vanaf de eerste verdieping hebben wij een fraai uitzicht over de Grote Markt en de Grote Kerk.

Na de koffietafel staan hostess van de VVV klaar om ons via een zgn. Historische Kilometertocht de vele bezienswaardigheden van Breda te tonen, waarbij ondermeer ook een bezoek zal worden gebracht aan de zojuist genoemde Grote Kerk, die na de restauratie als een prachtig wit bouwwerk boven Breda uitsteekt. Deze Grote of Onze Lieve Vrouwe Kerk is gebouwd vanaf 1410 in de zgn. Brabants gotische stijl en geheel bekleed met natuursteen. De een van de fraaiste en rijkst versierde torens van ons land is 97 meter hoog.

Veel van de rijkdommen dankt de Kerk aan de bijzondere band met het geslacht Nassau. Bijzondere aandacht verdient de Prinsenkapel en de directe omgeving daarvan. Op die plaats liggen diverse voorvaderen van ons Koninklijk Huis begraven. Men treft hier schitterende grafmonumenten aan. Van 1995 tot begin dit jaar werd een ingrijpende restauratie uitgevoerd, die het gebouw een groot aantal van de binnenmonumenten in hun oude luister heeft hersteld. Voor liefhebbers is de toren te beklimmen.

Naast een bezoek aan de Grote Kerk zullen wij ook kennis kunnen maken met de ontelbare historische monumenten van deze stad en o.a. ook de rust kunnen proeven in het Begijnenhof en het terrein van het Kasteel van Breda.

Na de rondleiding die ongeveer om half vier zal zijn afgerond, heeft u nog één uur de tijd om b.v. wat te winkelen, of gebruik te maken van een van de vele terrassen in dit oude stadsgedeelte.

Het is de bedoeling dat wij om half vijf weer uit Breda vertrekken voor de thuisreis. Wij verlaten Breda via de A27 en gaan van deze autobaan om ter hoogte van Nieuwendijk via het Land van Altena van een andere kant de Bommerwaard weer in te komen en deze van west naar oost door te rijden om ter hoogte van Tiel de Betuwe in te gaan en tenslotte bij Rheden weer in onze eigen vertrouwde omgeving aan te landen om omstreeks zes uur weer bij de brandweergarage in Woudenberg aan te komen.

Recapitulerend ziet het programma van woensdag 9 september a.s. er als volgt uit:

- 8.00 uur Vertrek met bussen van de Fa. van Vlastuin vanaf de brandweergarage aan de Schans.
- 9.30 uur Aankomst in Heusden bij Patisserie en Koffieschenkerij Bertels, waar koffie met gebak op ons wacht.
- 10.15 uur Bezichtiging van het vestingstadje.
- 11.15 uur Vertrek naar Breda.
- 12.15 uur Aankomst bij Restaurant Beecker & Wetselaar op de Grote Markt.
- 13.30 uur Historische Kilometer wandeling door de oude stadskern.
- 15.30 uur Vrije tijd, die men naar eigen believen kan indelen.
- 16.30 uur Vertrek uit Breda.
- 18.00 uur Aankomst in Woudenberg.

De kosten van deze excursie bedragen evenals vorig jaar *f* 50,-- p.p. In dit bedrag zijn begrepen de kosten van de touringcar, eenmaal koffie met gebak, Brabantse koffietafel, kosten rondleiding en de fooi voor de chauffeur.

U wordt verzocht bijgesloten aanmeldingsformulier **UITERLIJK 2 SEPTEMBER a.s.** in te leveren bij de penningmeester, de heer H. Wildschut, John. F. Kennedylaan 13, 3931 XE Woudenberg (tel. 033 - 286 1266), onder gelijktijdige betaling van de kosten d.m.v. overmaking naar postrekening 205 7783 of op rekeningnummer 37.24.34.401 bij de Rabobank te Woudenberg t.n.v. de Stichting Oud Woudenberg, onder vermelding van "Uitstapje".

Wij hopen dat u na het vorenstaande te hebben gelezen van deze uitnodiging gebruik zult maken en op 9 september a.s. met ons mee gaat naar de zo bezienswaardige steden Heusden en Breda. Onzerzijds zullen wij er alles aan doen om u een aangename en leerzame dag te bezorgen. Eventuele belangstellenden in uw omgeving zijn eveneens welkom. Kunnen wij weer op twee volle bussen rekenen!!!

De excursiecommissie.

mw. J.H. Blokhuis
M.J. Hendrikse
H.G. Moesbergen
W. van der Wiel.

JAARVERSLAG 1997

Bestuurssamenstelling:

In het verslagjaar zijn er geen wijzigingen geweest in de bestuurssamenstelling.

Het bestuur ziet er als volgt uit:

- * H.G. Moesbergen - voorzitter
- * P.D. de Kruif - 1e secretaris
- * H. Wildschut - penningmeester
- * H. Schouten - vice voorzitter
- * W. Berentsen - 2e secretaris (coördinatie Mededelingenblad)
- * W.C. Kok - donateursadministratie
- * mw. J.H. Blokhuis
- * M.J. Hendrikse
- * Th. van Straalen
- * W. van der Wiel

Erebestuursleden:

De ere-bestuursleden van de Stichting Oud Woudenberg zijn de heren C.J. van Ekris, K.C. van Lunteren en C. Wolswinkel. Een waardering voor hun bijzondere inzet in het verleden.

Gastdames:

De dames W. Floor-Vaarkamp en H. de Kruif-Versteeg fungeren als gastdames tijdens de openstelling van de Oudheidkamer. We zijn hen dankbaar voor hun inzet en betrokkenheid.

Bestuursvergaderingen:

Vijf keer zijn we in het verslagjaar als bestuur bijeen geweest. Op iedere vergadering komen de verslagen van de werkgroepen aan de orde, alsmede dat van de penningmeester. De werkzaamheden worden over de bestuursleden verdeeld naar ieders gave en belangstelling.

Werkgroepen:

Bij Oud Woudenberg wordt het werk gedaan door een aantal werkgroepen; een ieder met eigen taak. De werkgroepen zijn:

- Publiciteit
- Veldnamen
- Archeologie
- Oudheidkamer.

Activiteiten:

Hierbij geef ik u een jaaroverzicht van activiteiten die er in 1997 zijn geweest:

- Cursus Project: de geplande cursus bij Project Woudenberg ging niet door wegens gebrek aan belangstelling. Een volgend jaar hopen we op beter.
- De voorjaarsbijeenkomst van donateurs was op 24 april in De Camp. De heer Van Straalen hield een boeiende lezing met als titel "Zerken in kerken". Fijn dat er zo'n ruime opkomst was, 60 personen.
- Op de avond voor Koninginnedag, 29 april, was er weer de jaarlijkse fietspuzzeltocht i.s.m. de Oranjevereniging en de VVV. Wegens de regen was er helaas een geringe belangstelling.
- Op Haantjesdag in juni was Oud Woudenberg op de braderie aanwezig met een kraam. Historische voorwerpen en fotomateriaal, in relatie tot het thema van de dag, waren te zien.

- De Open Monumentendag had voor Woudenberg het thema "Rond de kerk". Dit i.v.m. de veranderingen die om de kerk plaats gevonden hadden. De kerk was open. Het orgel speelde regelmatig. In Eben-Haëzer was door Oud Woudenberg een expositie ingericht die betrekking had op de kerk en omgeving. Diverse speciaal gemaakte folders waren beschikbaar, o.a. met een wandeling in het "kerkkwartier". Een kopje koffie e.d. was in Eben-Haëzer te krijgen. We mogen terugzien op een geslaagde dag.
- Het jaarlijkse uitstapje was dit jaar op 17 september. De koffiestop was in Volendam aan het water, terwijl het hoofddoel van deze dag was een bezoek aan het buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum te Enkhuizen. Een lunch in een historisch onderkomen in de stad compleettede deze dag vol historie en ontmoeting.
- De nieuw-ingekomen inwoners van Woudenberg hadden op 20 oktober een ontmoetingsavond waar o.a. dia's waren te zien van Oud Woudenberg, vertoond door de heer Van Straalen.
- De Kinderboekenweek had in 1997 het thema "Vroeger in kinderboeken". In de bibliotheek waren foto's te zien van Oud Woudenberg.
- De donateursavond van het najaar was op 6 november in "Schimmel". Traditiegetrouw waren er dia's te zien. Onderwerp: "Gebouwen en invalswegen van Woudenberg". De volle zaal heeft genoten.

In het verslagjaar ontvingen wij uit handen van de heer D.A. Eilander een 6-tal tableaus met grondmonsters uit het gebied van Henschoten. Een boeiend gezicht om te zien wat er door de eeuwen heen heeft plaatsgevonden aan bewoning, begroeiing e.d.

Dankbaar voor het vele werk zijn we de heer D.A. Voogd die de foto's maakt van de veranderingen in het dorp, en dat waren er ook in 1997 niet weinig.

Openstelling Oudheidkamer:

Iedere tweede vrijdag van de maand is de Oudheidkamer aan de Schans 20 geopend voor bezoek van 19.00 - 20.30 uur.

Bezoek buiten deze tijden is mogelijk na afspraak met één van de bestuursleden Moesbergen, Blokhuis of Van Straalen. We hebben de indruk dat de belangstelling wat is toegenomen.

Tenslotte...:

Het bestuur ziet dankbaar terug op een aantal geslaagde activiteiten in 1997. U als donateur hebt daaraan een niet onbelangrijke bijdrage geleverd. Graag gaan we met elkaar verder in de goede samenwerking die er was in het verslagjaar. Dit met het oog op een steeds verdere groei in kennis van de historie van Woudenberg.

Wij blijven dan ook openstaan voor uw ideeën en suggesties ten aanzien van Oud Woudenberg.

P.D. de Kruif,
secretaris.

REGIONALE UTRECHTSE BIOGRAFIEËN - DEEL HET EEMLAND

Na de succesvolle delen over de stad Utrecht en de Vechtstreek, wordt de serie Utrechtse biografieën nu uitgebreid met een aflevering over het Eemland, die in november 1998 zal verschijnen.

De redactie bestaat uit vertegenwoordigers van diverse historische verenigingen en archiefdiensten uit de regio Eemland opgevat als het gebied tussen Eemnes, Bunschoten, via Amersfoort en Leusden tot Woudenberg.

Het Eemland kent een lange geschiedenis: al in de Prehistorie woonden er mensen. Die kennen we uiteraard niet bij name en komen ze niet voor in Utrechtse Biografieën, Het Eemland I. De vroegst beschreven persoon die we wel in de bundel tegenkomen is bisschop Ansfried, die iets na het jaar 1000 een abdij in het gebied stichtte.

De jongste persoon is de iets meer dan twee decennia geleden overleden Amersfoortse stadsarchitect Van der Tak. Duizend jaar Eemlanders dus!

Dat laat zien dat de opgenomen personen uit alle tijden en alle lagen van de bevolking afkomstig zijn. Van de Soester randfiguur en klokkenmaker Folkert de Graaf tot de adellijke Aleide de Beaufort, beroemd in Leusden vanwege haar liefdadigheid.

Naast een deftige Amersfoortse burgemeester als Van Randwijck ook Willem van IJken, een schipper uit Eemnes en de Baarnse fotopionier Adriaan Boer.

Er zijn onbekende figuren tussen, zoals de 17e eeuwse Hezer bendeleider Mees Rutgers maar ook nationale beroemdheden zoals de schilder Paulus Bor en Jac van Looij.

Meer dan 40 levensbeschrijvingen zijn in het eerste deel opgenomen. Eind 1999 verschijnt het tweede deel. De boeken kosten f 25,-- per stuk en zijn rijkelijk geïllustreerd. Leden van de Historische verenigingen betalen bij voorintekening f 22,50.

Ook donateurs van de Stichting Oud Woudenberg kunnen profiteren van deze aanbieding. Wanneer u bijgaand intekenformulier gebruikt en deze vóór 12 september inlevert ontvangt u dit boek voor f 22,50.

P.D. de Kruijf.

DE KLAPPERMAN

Een van onze donateurs belde mij naar aanleiding van de financiële verantwoording van het bestuur, opgenomen in Mededelingenblad van juni 1998, nr. 57. Zij vertelde mij dat ze geen Klapperman ontvangen had, getiteld "Woudenbergs Carillon", waarvan melding wordt gemaakt op de balans.

Deze dame verzamelt alles over Woudenberg. Niet alleen de Klappermannen maar ook andere boekwerken en uitgaven, welke in ons Mededelingenblad worden aangekondigd. Dus deed ze een poging om deze Klapperman ook te krijgen. Ze maakte echter een kleine vergissing.

Ik heb haar verteld dat er al sinds 1986 een bedrag van ruim f 1.500,-- is gereserveerd voor een Klapperman over de "Woudenbergse Klokken", maar dat er tot nu toe niemand gevonden is, die deze Klapperman wil schrijven. Genoemd bedrag is een overschot van de actie voor het Woudenbergs Carillon, dat u dagelijks uit het gemeentehuis hoort spelen en waarvan de klanken tot ons komen uit het torentje van het gemeentehuis. Dit bedrag is dus aan de Stichting Oud Woudenberg geschonken voor een verhaal over "De Woudenbergse klokken".

Er is materiaal voorhanden. Er hoeft niet eens zoveel spuurwerk worden verricht. Onze donateur, die mij belde, vertelde me dat ze "niet kon schrijven". Hierbij voegde deze dame zich bij al degenen, die menen dat ze geen verhaal kunnen schrijven. Akkoord, het schrijven is ook niet voor iedereen weggelegd, maar toch geloof ik dat er meer (verborgen) kwaliteit onder de donateurs zit dan menigeen vermoedt. Het aandragen van gegevens voor een verhaal kan soms heel belangrijk zijn. Als u interesse heeft dan horen wij dat graag.

Er kan niet van de leden van de Werkgroep Publiciteit worden verwacht dat zij alle Klappermannen en andere verhalen schrijven. Als een goed voorbeeld mag worden genoemd een Klapperman over "100 jaar Fidelio", waaraan wordt gewerkt en binnen niet al te lange tijd zal uitkomen. Een lid van Fidelio heeft hieraan veel tijd besteed in overleg met de Werkgroep Publiciteit. Dit is een prachtige manier van samenwerking om te komen tot een uitgave van een boekwerk(je) en dan lukt het meestal ook.

Onze donateur, die mij belde, kreeg van mij een telefonisch dankwoord voor het meeleven met Oud Woudenberg en haar reactie is mede aanleiding geweest tot het schrijven van dit artikel.

G.D. Marringa.

LESBRIEVEN VOOR DE SCHOOLJEUGD

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Een oud gezegde met een grote kern van waarheid. De jeugdigen van nu zijn de donateurs van Oud Woudenberg van later wanneer ze volwassen zijn geworden. De geschiedenis van Woudenberg is boeiend en mag uitgedragen worden, ook aan de jeugd.

Hier ligt dus een taak voor Oud Woudenberg. Het Bestuur heeft dan ook besloten blijvend aandacht te besteden aan de voorlichting van de Woudenbergse schooljeugd over de rijke geschiedenis van ons dorp.

Gelukkig hebben we één van de leden van het onderwijzend personeel bereid gevonden zich hiervoor in te zetten. Het is de heer P.R. Haring van de Willem van Oranjeschool, die in samenwerking met de Werkgroep Publiciteit, lesbrieven voor de jeugd van de basisscholen zal schrijven over de Woudenbergse historie. Ook de heer D. Boom van de Jan Ligthartschool is geïnteresseerd.

De eerste lesbrieff is inmiddels klaargekomen en ter beschikking gesteld van de scholen in Woudenberg. Op kinderrijke wijze wordt er geschreven over het ontstaan van Woudenberg en de belegering van een kasteel dat ooit in de wijk 't Schilt heeft gestaan.

G.D. Marringa.

MUTATIES DONATEURSBESTAND

Bij deze een lijst van nieuwe donateurs. Het aantal donateurs per 1 juli 1998 is 650.

E. van den Berg, v.d. Duin van Maasdamlaan 13, 3931 HR Woudenberg
D.A. Lokhorst, Parallelweg 40, 3931 MT Woudenberg
C. Kooijman, Henschoterlaan 41, 3931 DA Woudenberg
P.A. Suurling-Bos, Pr. Beatrixstraat 25, 3931 AE Woudenberg
P. Hildebrand, Ekris 28, 3931 PW Woudenberg
mevr. La Riviera, Ekris 22, 3931 PW Woudenberg
L. Brouwer, De Maat 5, 3931 AR Woudenberg
W. Schoon, De Kolk 3, 3931 WN Woudenberg
mevr. M. van Ewijk, De Kolk 8, 3931 WN Woudenberg
mevr. IJ. Schilstra-Jager, Dorpsstraat 32f, 3931 EH Woudenberg
J. Donselaar, Stationsweg West 30, 3931 ES Woudenberg
A.W. Steenhof, Kleiweg 14, 1396 HW Baambrugge
W. van Duyvenbooden, Korte Wetering 4, 3931 RR Woudenberg
C. Niekerk, Geeresteinselaan 17, 3931 JA Woudenberg
E. Hazeleger, Prangelaar 21, 3931 RA Woudenberg
G. Gerritsen, Middenstraat 21, 3931 HH Woudenberg
M.J. Jelmersma-Golstein, Geeresteinselaan 10, 3931 JC Woudenberg
G. Minnen, Rembrandtlaan 92, 3931 TK Woudenberg
G. Wolfswinkel, Burgwal 145, 3931 HL Woudenberg
J.C.M. Blok, Geeresteinselaan 11, 3931 JA Woudenberg
J. van de Lagemaat, Maarsbergseweg 49, 3931 JG Woudenberg
F. Blom, De Maat 10, 3931 AR Woudenberg
G. Versteegh, Geeresteinselaan 14a, 3931 JC Woudenberg
M.G. van de Glind, Lagerfseweg 71, 3931 PD Woudenberg

Met vriendelijke groeten,
Wim Kok.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This not only helps in tracking expenses but also ensures compliance with tax regulations.

In the second section, the author provides a detailed breakdown of the company's revenue streams. This includes sales from various product lines and services. The data shows a steady increase in revenue over the past year, which is attributed to strategic marketing efforts and improved operational efficiency.

The third section focuses on the company's financial health and liquidity. It highlights the strong cash flow and the ability to meet all financial obligations. The author also mentions the company's commitment to investing in research and development to stay ahead in the market.

Finally, the document concludes with a summary of the overall performance and a look ahead at the future. The author expresses confidence in the company's growth prospects and the team's dedication to achieving long-term success.

